

Megjelenik hetenként kétszer
szerdán és szombaton
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljauhely
(Vármegyeház udvar)

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési ár:
Negyedévre . . . 2000 K.
Hirdetések:
négyzetcentiméterenként.
Nyílttér
soronként 2000 K.

Telefon:
(szerkesztőség)
63. szám

FŐSZERKESZTŐ:
Báró MAILLOT NÁNDOR
FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. MIZSÁK JÓZSEF

Telefon:
kiadóhivatal)
63. szám.

Hiszek egy Istenben hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.

A Kazinczy-Rörhöz!

Örömmel látom, hogy a sátoraljauhelyi Kazinczy-Kör, mint a hegyen égő tűz igyekszik világosságot hozni Zemplén földje felé. Nagyműveltségű ügyvezetőinek nemes irányításával, határozott nemzetépítő szellemben, komoly művészi erővel, nagyfényű ünnepélyekkel teszi erősebbé a Hegyalja völgyén a magyar reménységet.

Különös örömmel látom, hogy Zemplént szerető fővárosi írókat is megnyer zászlója szolgálatára.

Eltelve azonban Kazinczy munkájának tiszteletétől, arra kérem a róla nevezett közművelődési testületet: fujja meg harsonáit új ébredésre. A nemzetépítés nagyszerű hajnalhasadását éljük. Nagyjaink lelke lobog élénk, hőseink diadalszerző ereje feszül keblünkbe, hogy a legnagyobbat merjük, a legtöbbet tegyük a legmagasztosabb célért. Kazinczy szellemének éppen abban volt a legáldottabb ereje, hogy Széphalom is elég magas orom volt neki, hogy szavát egész nemzete meghallja, mert minden magános munkához eljuttatott egy foszlányt a hajnali kürt-rivallásából. Minden szemernyi igyekezetet be mert fogni, eszményeit emelni és eszményeitől emeltetni, míg az ökörszem szárnyrebbenéséből a sasmadár égenfénylő köreit irta le a nemzeti lélek.

Ebben látom a legigazibb hivatását a Kazinczy-Körnek is: minden zempléni erőt felfedezni, megmérni, mozgásba hozni, hogy diadalra vigyűk eszményeink zászlaját. Egész kis sereg író él, ír s ad ki könyvet, szerez országos felhívást irodalmi dolgaival, akik közül nem egy Budapestre jár fel előadásokat tartani s akiknek szervezésével tervszerű tettreszólításával a Kazinczy-Kör új századát

kezdhetné saját történetének s új aranylapjait írhatná Zemplén művelődéstörténetének. Nem csodálom, hogy hoztam néhány író társam egy zempléni irodalmi kör alakításának tervét nyújtotta be megvalósítás végett, mert duzzad itt az erő és munkakedv még az ezüstös hajú öregekben is, nemcsak a friss babéros fiatalokban! Én azonban nem vagyok hive új csoportok létesítésének mindaddig, míg a régi keret kínál kényelmet illos, édes méz gyűjtésére. Ott a Kazinczy-Kör — fujjon talpra magyart az!

Nem akarok megsérteni senkit azzal, hogy akaratlannul kihagyom nevét ez ötlet-szerű névsorból, de boldog volnék ha látnám, hogy a Kazinczy Kör Ujhely, Patak és a vidék minden tudomány-, irodalom-, művészetkedvelőjét és művelőjét tagjává hívja be s megnépesedve, megszinesedve, megizmosodva visz elevenséget a zempléni életbe. Ime a pataki kurucgárda: Novák Sándor, Gulyás József, Novák József, Bathó János, Hodóssy Béla, Kovács Dezső, Kovács Béla — a kurucköltészet értékei-

nek gyűjtői, fejlesztői, az új hazafias líra szívesen hallgatott lantosai. Győry Kálmán (Erdőhorváti) Zempléni Árpád öblösszavú utódja a turáni költészetben. Aztán Patak tudósai: Dr. Rácz Lajos a külföldtől is becsüléssel övezett bölcselő és nevelő, Harsányi István a szorgos könyvtáros, Marton János, Forgács Gyula, Nagy Béla. Csontos József, Deák Geyza, Elekes Imre és ismét Novák Sándor, Gulyás József és Hodóssy Béla mint a néprajz és irod. történet hiv munkássai. A vidéki telkészek közül Vasskó József mádi Kiss Ernő hernádnémeti, Fedák Miklós szerencsi esperes, Janka Károly, (Cigánd), Janka Péter (Nagyrozsány), Tantó János (Tiszaluc), Dr. Fülöp Gusztáv és Dr. Szén József (Taktaszék), Mayer Géza (Erdőhorváti), Dr. Nagy József és Danyi József (Erdőbénye), Füzesséry Károly (Legyesbénye), Kun Zoltán (Gósztele), Hegedüs László (Kak), Hézszer Emil, Zeeman Zoltán (Tallya). Aztán tanítóink derék sora (az ujhelyieken kívül) Berecz Károly (Alsóberceki), Gaghy Károly (Liszka), Tóth István (Szerencs),

Nyitray Károly (Hernádnémeti), Kocsár István (Gesztely), Takács László (Luc), Kántor Mihály és Nagy Dezső (Cigánd), Magyar Pál (Karád), Sipos József (T. harkány) Sümegi Lajos (Semlyén), Puskás Lajos (N. rozvágy), Molnár Ferenc (Tarc) és sok más, aki vagy mint szakiró, vagy mint zeneszerző és zenei előadó működhetnek közre. De menjen felszólítás az összes egyházi és közigazgatási hatóságokhoz: ki óhajt pártoló tag lenni, vagy ki ajánlható ilyennek.

Senkisé sajnalna a behívandók közül mondjuk évi 20.000 K. tagdíjat fizetni. Ebből díjat lehetne kitűzni ódára és egyéb zempléni érdekességű vagy erkölcsnemesítő munkák jutalmazására.

A szerveződésnek mielőbb be kell fejeződnie, hogy 1926. március 17-re II. Rákóczi Ferenc születésének 250 éves ünnepét Borsiban, méltó fényvel, alkalmi költemények és zeneszámok előadásával is meg lehessen ünnepelni.

Évenként legalább egyszer gyűjtse össze a Kör az összes tagjait Ujhelyben, irodalmi ünnepre és áldomásra. De ezen-

A proletárdiktatura Zemplén vármegyében

Írta: Dr. Kossuth János

(165)

V.

A proletárforradalom a járásokban.

„A megyei direktórium gazdasági, politikai és szociális megbízottakkal boldogította a vidéket. Ezeknek a katonasággal karöltve kellett volna a tanácsköztársaság felette nagy előnyeit propagálni. Dicséretére a székely hadosztály tisztjelnek, ezeket az embereket munkájukban nemcsak, hogy nem támogatták, de ahol lehetett üldözték is. Felvilágosító gyűlés volt ugyan hirdette néhány szor, de a katonaság valamennyit elnyomta. Vagy véletlenül ugyanakkor ténenét adott a katonai zenekar, vagy „munkára” kellett kirendelni a civil elemet, de a felvilágosító gyűléseken nem jelent meg senki. A kiküldött megbízottak csodála-

tosan asszimilálódtak. Aki mint tízes kommunista és erős abstíniens érkezett, az pár nap múlva társaságban a magyar himnuszt énekelte és reggelenként botorkálva kérdezősködött berugott fejél lakása után.

Julius végére lett készen a ponton hid. a fennen hirdettet dicső átkelésnek harmadnapra szomorú futás lett a vége. A „vasas”-ok rengeteg csirke, pulyka és libával megrakodott szekereken tódultak Rakamaz felé.”

Halász Pál bodrogkisladi körjegyző jelentésének eme fontos részei kellően világítják meg a Tokaj vidékén lezajlott proletárdiktaturát, amely szörnyű károkat okozott különösen Tokaj lakosságának, de nem kímélte a közeli környék lakosságát sem. A sebtében megtett hivatalos, de helyesebben hozzávetőleges becslés szerint a tokaji pincéből a vörösök és az oláhok által elrabolt borok értéke meghaladta a 35

millió koronát. A bodrogkreszturi pincék kirablása által okozott károk mekkoraságáról nincsenek számszerű adataink, de tudjuk, hogy nagy borkészletek prédáltattak fel (a Kláber-cég pincéiben pl. 6000 hl. nehéz bor esett prédául) s az ott, valamint a szomszédos községek pincéinek kifosztása által okozott károk nem sokban maradhattak alul a toka-jiaknál.

Erdőbénye községben az októberi forradalom alatt a rablások, fosztogatások, sőt személyek elleni erőszakoskodások napirenden voltak s aztán nem egyszer csak karhatalmi erővel lehetett a rendet helyre állítani. A zavargókat a frontról hazatért katonák izgatták és vezették. Itt a proletárdiktatura némi visszhangra talált, ami azonban a szervezkedésen s némi rakoncátlankodáson kívül egyébben nem nyilatkozott meg.

(Folyt. köv.)

Egyes szám ára 1000 K.

kívül Patakon, Szerencsen, Liskán, Tállyán, Mádon — lehetőleg minden évben más helyen — tartson vándorgyűlést.

Kivánatos lenne, hogy ügyeiről egy lap állandóan beszámoljon. Evégből célszerű lenne vagy a Zemplén-t, vagy a Sárospataki Hírlapot a tagoknak megfelelő példányszámban ldkötni, hogy azt kedvezményesen kaphatnák tagdíj fejében.

E múlt év januárjában egy

közleménysorozatot indítottam meg a Zemplénben az Adalékok feltámasztására. És az Adalékok feltámasztására. Szeretném, ha ez eszméltetés nyomán a Kazinczy Kör lendülne új életre. Ezzel bucsúzóim is, mert januártól hivatásom Borsod vármegyébe szólít. De onnan is csak áldást tudok kívánni a zempléni szép munkára!

Monok, 1925. dec. 4.

Dr. Hegyaljai Kiss Géza

Az új törvényhatósági bizottsági tagok

Az időközben megüresedett törvényhatósági bizottsági tagságokra már minden választókerületben megtartották a választásokat, melyek mindenütt a törvényes formák betartása mellett a legnagyobb rendben zajlottak le.

Az eddig beérkezett jelentések szerint megválasztottak:

A sátorlajuhelyi kerületben: Emőd László.

Rudabányácskán: dr. Görgey István, Komporday Andor, Diószeghy Pál.

Pácinban: id. Meczner Béla.

Mikóházán: Onczay László, Éles Gábor.

A szőlőskői kerületben: Bernáth Aladár, Magyar János, Molnár László.

Szerencs: Stadl Gusztáv.

Mád: Berkessy János.

Taktaharkány: Hricovinyi János.

Gesztely: Juhász Pál, vitéz Füzesséry Sándor.

Tállya: Szirmay Sándor, Eperjessy Pál dr., Homoky György, Rosenbaum Lipót.

Tolcsva: Zboray Károly, Szily Zoltán, Szalay Sándor.

Sárospatak: Elekes Imre.

Tokaj: dr. Honéczy Géza.

Zemplénagárd: Sztankaniecev Andre, Cziganyi László, Csári István, Barati Ferenc és Kolumbán Lajos.

Az itt föl nem sorolt kerületekből még nem érkeztek be a jelentések.

Ha minden évben kitünő termés lenne, akkor is nehéz lenne a gazdák helyzete

A tisztjobbparti mezőgazdasági kamara Miskolcon közgyűlést tartott, amelyen Bottlik József elnöki megnyitóbeszédében megállapította, hogy a magyar mezőgazdák helyzete kinos volna még akkor is, ha a magyar föld minden évben a legjobb terméseket adhatná.

A mezőgazdasági termelés belső nehézségeinek magyarázatát három pontban jelölte meg; a termelés módfeletlen való megdrágulásában, adózási politikánkban és a hitelkamat magasságában, amely mellett rentabilis mezőgazdasági termelést nem lehet folytatni.

Szükségesnek tartja az iparpártolást, de csakis olyan iparágakra, amelynek a nemzet életében történelmi múltja van. A gazdatársadalomra nagy igazságtalansággal nehezedik az a rendszer, amely

az adókvintéseknél száraz kataszteri adatok alapján érzéketlenül sémákkal dolgozik és az adózók vallomását nem veszi komolyan figyelembe.

DIÁK SORSJEGY
A DIÁK-JÓLETI INTÉZMÉNYEK JAVÁRA
ÁRA 5000 KORONA

Főnyeremények:
12 vagon tiszavidéki buza kb. 500 millió korona értékben
Egy hat személyes új „Fiat” tura automobil 250 millió K.
Egy 501-es új „Fiat” automobil.
Ezenkívül 1596 értékes nyeremény összesen
Kétmilliárd K értékben.
Húzás 1925. december 20-án.

ARION

fogkrém-fogpor
fehérit! üdít! konzervál!

A mai kor legkövetesebb fogkrémje és hogy erről meggyőződjenek, fáradjon be

Hoffenberg Jenő

illatszertárába

Sátorlajuhely

hol

ingyen kap

egy próbatubust.

Ha egyszer megpróbálja, sohasem használ mást.

H I R E K.

— Lapunk legközelebbi száma a közhejtött ünnep miatt dec. 12-én, szombaton a rendes időben jelenik meg.

— A vármegyei tisztviselők ma testületileg tisztelegtek Bernáth Aladár alispánnal és szónokuk mindannyiuk nevében meleg és hálás köszönetet mondott az alispánnak azon sikeres fáradozásaiért és jóindulzatért, melyet a tisztviselők karácsonyi segélyének érdekében kifejtett és tanusított.

— Vármegyei közgyűlés. Zemplénvármegye törvényhatósági bizottsága dec. 16-án d. e. 10 órakor rendes közgyűlést tart. A közgyűlés a kilépő Dókus Ernő gróf Mailáth József báró Maillot Nándor, id. Meczner Béla és gróf Széchenyi-Wolkenstein Ernő helyébe öt új tagot választ a közgyűlési bizottságba, s ugyancsak öt tagot az igazoló választmányba. Megalakítja az adófelszámolási bizottságokat, foglalkozik a testnevelési pótadóval, vármegyei átiratokkal s a nagyszámban tárgysorozaton fekvő ügyekkel.

A legszebb és legkedvesebb
KARÁCSONYI AJÁNDÉK egy

SZIPÁL-féle művészi fénykép
vagy nagyítás

Egyben felkérem a t. rendelőimet, hogy rendeléseiket idejében adják fel, nehogy munkatorlás következtében késést szenvedjen

Felvételek este villanyfényből is készülnek
SZIPÁL művészi fényképészete Sauhely Petőfi-u. 14.

— Ötven évig a közpályán.

Ritka időtartamu érdemes közpályát jutott el a sátorlajuhelyi kir. Törvényszéken megérdemelt pihenőhöz. Faller Gyula kir. törvényszéki irodafőigazgató 50 évi szolgálat után nyugalomba vonult. Faller Gyula — s ez csaknem egyedülálló — 50 éven át egyházban a sátorlajuhelyi kir. törvényszéknél teljesített szolgálatot s becsületességével, szorgalmával, kiváló képességeivel segítve, ennél a bíróságnál hágott át azokon a rangfokozatokon, melyek az irodafőigazgatóságig jutatták. Lehoczky Sándor kuriai bíró, kir. törvényszéki elnök nov. 24-ére teljes ülést hívott össze, amely a legmelegebben bucsúztatta el a példátlan szorgalmu tisztviselőt. De bucsúiratot is intézett hozzá, melyben legnagyobb sajnálatával bucsúzik el a kiváló munkabírássával, becsületességével és megbízhatóságával az elismerésre mindenben érdemes tisztviselőjétől. Nemkülönböztetve a táblai elnök, aki a jeles kárpzttségű és páratlan lelkiismeretességű tisztviselőnek hasonlóan elismerését és köszönetét nyilvánította. Faller Gyulát az ujhelyi társadalom — melynek mindig értékes és számottevő tagja volt — legjobb kívánságai kísérik el az igazán megérdemelt nyugalomba.

— Figyelmeztetés. Az államrendőrség vezető rendőrtanácsosa figyelmezteti a színházlátogató közönséget a pontos színházlátogatásra. A tanácsos olyképen intézkedett, hogy hétfőtől, dec. 7-étől kezdve az előadás megkezdése után a felvonás végéig senki nem léphet be a nézőtérre. Ez az intézkedés a színházba járó közönség érdekei akarja szolgálni s kizárni azt, hogy a későbbiek zavarják az előadást.

— Vármegyei nyugdíjasok küldöttsége a főispánnal és az alispánnal. A nyugdíjas vármegyei tisztviselők ma küldöttségben jelentek meg Széll József főispán

BANÁN-RENDELÉS

és Bernáth Aladár alispán előzetes kérelme, hogy a törvényhatóságok amiként az aktív tisztviselőknek is karácsonyi segélyben részesítsék. Ugyan a főispánul, mi az alispánnal kedvező fogadtatásra találtak kezelmükkel s értesítünk szerint dec. 16-iki közgyűlés már edemleges határozott hoz segélyük tárgyában.

— A m. kir. államsorsjáték sorsjegyeit magyar társadalom nagy szeretettel karolta fel mindig, mert örökösségével lehető teszi mindenki részvételét és euttal egész sereg emberbaráti tétmény nemcsak céljait s elősegíti. Az államsorsjáték jövedelme ugyanis közhasznú és jótékony célokra fordítják és így minden — aki sorsjegyet vásárol — nemcsak a magi szerencséjének esélyeit szolgálja, mert 20,000 rónaért több száz millió forint készpénzt nyerhet, ha a sorsjáték sorsjegyei és nyerteséig is hozzájárul.

— Szoptalós dada, bőteges (öntgen, vérvizsgálattal) mindenkor rendelkezésre áll az évtizedek óta közismert Dr. Szegő-féle Dajkavizsgáló Budapest VII. Sziv u. 69. telefonos megáztatások és telefonos góstitások telefonon is. Int. 39—22.

— Talált tárgy. A Kazinczy Kör Széchenyi-ünnepén egy antik-ezüst kékfogó talált Tulajdonosa átveheti Resztárduőrmesternél.

SZÍNHÁZ

Javaslatba hozza a pénzügyi bizottság Mariháznak a rosi kedvezményeket

Csütörtök délután tartott ülést a pénzügyi bizottság Mariházy Miklós szolgálaton a pénzügyi bizottság pártolással beterveztett az előrelmével, melyben a szegőmára ingyen fűtést, világítást, vigalmi adó elengedését kéri a várostól.

A pénzügyi bizottság kérését, a nehéz helyzetben színház iránti megértést szemlélve a bizottság határozatában azt javasolja a közönségnek, hogy a szezon számára engedje el a vigalmi adó adjon ingyen fűtést és 2000 korona szubvenciót.

Föl kell tennünk, hogy a színház iránti megértést szemlélve a pénzügyi bizottság javaslatát határozatával méltóan illebe azoknak a városoknak, melyek minden lehetővé teszi, hogy áldozatkész és áldozatos időközön átsegítsék a színház iránti megértést.

Megnyitó előadás:

A csütörtöki szezonnyitást mindenképpől a pénzügyi bizottság javaslata szerint örövendően jelen

BERETVÁS ?

Meisels Miksa

Szövetek raktáron

uri szabó-üzlete
Sátorlajuhely, Széchenyi-tér 8. (volt zálogház)

Külön részletűzlet
kedvező fizetési feltételek mellett

Villás reggelijét, hideg vacsoráját,
legjobban és legutányosabban „Orbánné” fűszer, csemege és hideg felvágottak
üzletében szerezheti be. Szemben a pénz-
ügyi palotával.

Felsőszilézia leg-
jobb porosz
szalon

szobafűtő szene

GEORG v.
GIESCH E's ERBEN

Wildensteinsegen-
Richthoffenschacht

bányájából megrendelhető a
magyarországi vezérképviselőnél

Urbán szénkereskedelmi
r.-t Budapest V.,
Nádor-utca 12. sz.

Karwini szén, koks,
kétszermosott
kovácsszén.

Eladó szőlő

A Sátorhegyen fekvő öt
k. hold terjedelmű „Teherke”
szőlő eladó. — Bővebbet
levélben a tulajdonosnőnél
Dr. Királyfy Ármionénál
Budapest, Andrássy-ut 17.

A fűszeres,

aki Önnek — tisztelt Házasszony — az ujonnan forgalomba
hozott **VALÓDI SZENT ISTVÁN CIKÓRIA KÁVÉT** ajánlja,
önkéntelenül elárulja, hogy az Ön javát akarja, mert ez a

cikória kávé
nemcsak hogy
kiváló minősé-
gű, de alap-
jában véve
olcsó is, mert
a gyár ajándékul

minden doboz
sarkába pörkölt
szemeskávét tesz

Ez a fűszeres megérdemli, hogy Ön őt állandóan vevőként támogassa!

Árverési hirdetés.

Grósz Ármin nyiregyházai lakos költségére, kárára és
veszélyére nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek

Sátoraljaujhelyben, 1925. évi december
hó 14. napján délelőtt 11 órakor a sátor-
aljaujhelyi kir. közjegyző irodájában

és az ő közbenjötté mellett el fog adni egy darab négy
éves herélt ló.

A kikiáltási ár 7,500.000 korona, a bánatpénz a kikiáltási
ár 10% a, amelyet a venni szándékozók az árverés meg-
kezdése előtt kötelesek készpénzben az ügyködő kir. közjegyző
kezéhez lefizetni. A legtöbbet ígérő köteles bánatpénzét az
általa megígért vételár erejéig nyomban kiegészíteni s az ár-
verés alá kerülő lovat az árverés befejezése után nyomban
átvenni. Az árverés alá kerülő ló szükség esetén kikiáltási
áron alul is el fog adni.

Az árverés alá kerülő ló a Molnár István-uccai lakásom
melletti istállóban közbenjöttöm mellett bármikor megtekinthető.

Az árverési vevő a vételáron felül tartozik a vételi ille-
tétet és az állatforgalmi adót az ügyködő kir. közjegyző ke-
zeihez az árverés befejezése után nyomban lefizetni.

Sátoraljaujhely, 1925. évi december hó 4. napján.

Dr. Löcherer Lőrinc.

Az Első Sátoraljaujhelyi Hordógyárnál
ujonnan készült komplett **hálószobák,**
székek és asztalok
gyári árban kaphatók.

Ugyanott mindenféle nagyságu hordók, épület-
és asztalos faanyagok előnyösen szerezhethők be.

A bodroközi járás főszolgabirájától.

3126/1925. szám.

Pályázati hirdetés.

Ricse községben szervezett

II. községi szülésznői állásra

pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni óhajtókat, hogy
kérvényüket, oklevelüket, erkölcsi és működési bizonyítvá-
nyukat hozzám folyó évi december hó 29-én délelőtt 12
óráig adják be.

A választást f. évi december hó 29-én délelőtt 9 óra-
kor tartom Ricse község házában.

Az állás javadalma a községi szabályrendeletben meg-
állapított évi fizetés és a szabályszerű látogatási díjak. Tel-
jesen szegény betegek ingyen kezelendők.

Ricse, 1925. november 27.

Dr. Osváth
főszolgabíró.

GSERÉPKÁLYHÁK

legjobb minőségben jótállás mellett olcsón kaphatók.

Cserépkályhák, vaskályhák, spórok
javítását és kifalazását azonnal és
olcsón eszközölöm. — Tűzálló téglá-
lapok és schamot-föld mindenkor kapható

ОТІЕРКА ЖÓЗСЕФ kályhakészítőnél

Sátoraljaujhely, Tompa-utca 24. szám.